

MILJØministeriet
EUK

Den 18. maj 2005
J. nr. D 017-0046
SP/Mst/OLK/EUK

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til beslutning om etablering af et register over interkalibreringslokaliteter i overensstemmelse med vandrammedirektivet (Dir. 2000/60/EC).

C 2005 XYZ, Draft [Version 11.0 of 26 April 2005]¹

1. Status

Kommissionen sendte den 28. april 2005 ovennævnte forslag til medlemslandene. Forslaget har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), særligt artikel 20 og 21 samt afsnit 1.4.1 (vii) i direktivets bilag V.

Udvalget om Vandrammedirektivet stemmer om forslaget på møde den 20. maj 2005.

Kommissionen har i forbindelse med fremsendelse af ovennævnte forslag medsendt et udkast til en erklæring om en mulig fremtidig revision af registeret over interkalibreringslokaliteter som Kommissionen foreslår at Udvalget om Vandrammedirektivet afgiver på mødet den 20. maj 2005.

2. Formål og indhold

Forslaget indeholder i bilag et register over såkaldte interkalibreringslokaliteter. Danmark foretog en foreløbig udpegning af lokaliteter til dette register i maj 2004 og fastholdt denne udpegning ved den endelige frist for udpegningen i september 2004.

Ifølge afsnit 1.4.1 i vandrammedirektivets bilag V skal grænselinjen mellem klasserne høj og god økologisk tilstand og grænselinjen mellem klasserne god og moderat økologisk tilstand fastlægges gennem en interkalibrering af medlemslandenes overvågningssystemer.

Kommissionen skal ifølge samme afsnit lette denne interkalibrering med henblik på at sikre at grænselinjerne fastsættes i overensstemmelse med vandrammedirektivets definitioner, og at medlemslandenes overvågningssystemer er indbyrdes sammenlignelige. Kommissionen skal herunder fremme en informationsudveksling som skal føre til identifikation af en række lokaliteter som skal udgøre et interkalibreringsnetværk. Kommissionen skal udarbejde et register over de lokaliteter der udgør interkalibreringsnetværket. Det fremsatte forslag er til opfyldelse af denne forpligtelse.

Kommissionsbeslutning

Beslutningen fastlægger at interkalibreringsnetværket udgøres af de lokaliteter der fremgår af beslutningens bilag 1. Bilaget omfatter foruden lokaliteter i medlemslandene lokaliteter i Bulgarien,

¹ Dansk udgave foreligger ikke (4. maj 2005).

Norge og Rumænien som deltager i interkalibreringen på frivillig basis.

Beslutningen fastlægger endvidere at medlemslandene med henblik på etableringen af registeret og selve interkalibreringen inddeles i såkaldte geografiske interkalibreringsgrupper som nærmere beskrevet i beslutningens bilag 2. De enkelte geografiske interkalibreringsgrupper omfatter medlemslande som deler specifikke typer af overfladevand.

Beslutningen fastlægger endelig at medlemslandene om nødvendigt skal sende opdateringer af data og information vedrørende lokaliteterne i bilaget til Kommissionen.

Udvalgserklæring

I erklæringen konstaterer Udvalget om Vandrammedirektivet at interkalibreringen - især på grund af et utilstrækkeligt videngrundlag - ikke vil kunne tilvejebringe en fælles forståelse af miljømålet god økologisk tilstand for alle biologiske parametre i alle kategorier af vandområder, og at interkalibreringen vil kunne påvise behov for justering af registeret over interkalibreringslokaliteter.

Endvidere konstaterer udvalget i erklæringen at en fremtidig revision af registeret kan blive nødvendig for at tage højde for den videnskabelige udvikling, ny viden eller klimaændringer som måtte ændre Fællesskabets vandmiljø i betydende grad.

På den baggrund erklærer udvalget ifølge forslaget at et medlemsland i tilfælde af at en justering af registeret bliver nødvendig, kan anmode udvalgets formand om at sætte en sådan ændring på dagsordenen i overensstemmelse med forretningsordenen for udvalget.

3. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Forslaget vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark da det alene fastsætter de organisatoriske rammer for den interkalibrering som medlemslandene skal gennemføre i henhold til vandrammedirektivet.

Økonomiske og administrative konsekvenser: Forslaget vil ikke i sig selv have økonomiske og administrative konsekvenser for Danmark da det alene fastsætter de organisatoriske rammer for den interkalibrering som medlemslandene skal gennemføre i henhold til vandrammedirektivet.

En fremtidig revision af registeret over interkalibreringslokaliteter, herunder vurdering af supplerende data og information, vil medføre administrative omkostninger for Miljøministeriet.

Såfremt en *efterfølgende kommissionsbeslutning* om anvendelse af resultaterne af interkalibreringen måtte få konsekvenser i forhold til det eksisterende beskyttelsesniveau, jf. herunder, vil en sådan beslutning også kunne få økonomiske og administrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vil ikke i sig selv indvirke på beskyttelsesniveauet i Danmark da det alene fastsætter de organisatoriske rammer for den interkalibrering som medlemslandene skal gennemføre i henhold til vandrammedirektivet.

Interkalibreringen, som foretages på grundlag af data og information om lokaliteter som er udpeget af medlemslandene, vil resultere i forslag til grænselinjer mellem kvalitetsklasserne høj, god og moderat økologisk tilstand og dermed forslag til fælles forståelse af vandrammedirektivets

miljømål. Denne fælles forståelse forventes at blive gjort bindende for medlemslandene gennem en *senere kommissionsbeslutning* som i givet fald vil skulle til afstemning i Udvalget om Vandrammedirektivet. En sådan kommissionsbeslutning vil kunne påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark afhængigt af om den fælles forståelse af miljømålene er lempeligere eller strengere end de eksisterende danske miljømål for vandområderne.

En mulig revision af registeret over interkalibreringslokaliteter og opdatering af data og information efter 2006 som forudset i betragtning 6 i præamblen til kommissionsbeslutningen og i forslaget til udvalgserklæring, vil primært bidrage til en mere præcis og mere detaljeret beskrivelse af grænselinjerne mellem kvalitetsklasserne ved at medtage de biologiske parametre for hvilke videngrundlaget mangler ved den forestående interkalibrering. En sådan revision forventes generelt at fastholde de grænselinjer og dermed det beskyttelsesniveau som fastlægges i første omgang.

Den foreslåede erklæring fra Udvalget om Vandrammedirektivet tilføjer ikke noget nyt til hverken beslutningen eller udvalgets beføjelser. Det er i præamblen til Kommissionens beslutning nævnt at der kan blive behov for en revision af registeret over interkalibreringslokaliteter, og medlemmerne af Udvalget om Vandrammedirektivet kan efter udvalgets forretningsorden til enhver tid anmode formanden om at få et emne taget op til drøftelse, herunder også spørgsmål om ændring af beslutninger som udvalget tidligere måtte have truffet. Erklæringen har dermed ikke i sig selv konsekvenser for Danmark.

4. Høring

Forslaget blev den 10. maj 2005 sendt i høring i miljøspecialudvalget med svarfrist 12. maj 2005.

Amtsrådsforeningen tager i sit høringssvar udpegningen af de udvalgte danske vandløb, søer og kystvande til efterretning. Amtsrådsforeningen gør samtidig opmærksom på at amternes mangeårige overvågning af vandmiljøet har vist at for en stor del af vandområderne, særligt søer og kystvande, er den generelle målsætning om et alsidigt dyre- og planteliv ikke opfyldt. Hvis vandrammedirektivets miljømål om god tilstand vil svare til den generelle målsætning, vil disse vandområder derfor ikke opfylde den gode tilstand i direktivets forstand.

Danmarks Naturfredningsforening henviser i sit høringssvar til brev af 12. maj 2005 til miljøministeren. Danmarks Naturfredningsforening har heri bl.a. anført at medlemslandene ikke har leveret tilstrækkelige data til registeret over interkalibreringslokaliteter eller afsat tilstrækkelig ekspertise til at opnå en ensartet målfastsættelse på et tilstrækkeligt kvalificeret grundlag. Danmarks Naturfredningsforening anfører i sit høringssvar endvidere at forslaget ikke tilstrækkeligt tydeligt forpligter til en revurdering af resultaterne gennem en ny interkalibreringsrunde.

Danmarks Naturfredningsforening opfordrer til at forslaget ledsages af et memorandum fra Udvalget om Vandrammedirektivet som fastslår at det nuværende datagrundlag er utilstrækkeligt, at man forpligter sig til at udfylde hullerne i datagrundlaget og at man derfor må gennemføre en ny interkalibrering i 2007 hvori det forbedrede datagrundlag indgår, herunder data fra de overvågningsprogrammer som skal gennemføres i henhold til vandrammedirektivet.

Både Dansk Industri og Dansk Landbrug tilslutter sig at Danmark støtter forslaget. Støtten fra Dansk Landbrug er dog betinget af at en erklæring som Kommissionen har foreslået afgivet af Udvalget om Vandrammedirektivet i forbindelse med vedtagelse af forslaget, ikke slækkes med hensyn til muligheden for at udskifte interkalibreringslokaliteter. Dansk Landbrug er af den opfattelse at det bør være muligt at foretage ændringer i valget af lokaliteter fordi interkalibreringen ikke på nuværende tidspunkt er mulig for alle økologiske parametre.

Dansk Landbrug opfordrer til at Danmark i forbindelse med behandlingen af forslaget fremfører at interkalibreringen på det nuværende grundlag alene bør vedrøre medlemslandenes overvågningssystemer mens den egentlige fastsættelse af kvalitetsklasser først bør finde sted når alle kvalitetsparametre er beskrevet og sammenlignet.

Dansk Landbrug er ikke enig i at forslaget ikke vil have økonomiske og administrative konsekvenser. Efter Dansk Landbrugs opfattelse vil valget af lokaliteter have store konsekvenser fordi fastsættelsen af de endelige miljømål afhænger heraf. Dansk Landbrug ønsker derfor at Danmark arbejder for at Kommissionen inden beslutningen om de fremtidige mål fremlægger en rapport om interkalibreringsresultatet ledsaget af en samfunds- og erhvervsøkonomisk konsekvensanalyse med henblik på en drøftelse i Rådet.

Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) kan principielt tilslutte sig at Danmark støtter forslaget, men bemærker at høringsmaterialet ikke giver foreningen grundlag for at vurdere de kriterier hvorefter de danske interkalibreringslokaliteter er udpeget.

Finansministeriet bemærker i sit høringssvar at det bør vurderes hvad betydning det får at der efter ultimo 2006 inddrages yderligere kvalitetselementer (biologisk parametre) i vurderingen af hvorvidt miljømålene er opfyldt, herunder om det medfører yderligere restriktioner for medlemslandene i forhold til målopfyldelsen.

Finansministeriet foreslår at Danmark støtter forslaget, men samtidig i det videre arbejde er opmærksom på om inddragelse af flere kvalitetselementer efter 2006 påfører medlemslandene yderligere restriktioner i forhold til opfyldelsen af miljømålene og dermed eventuelt giver anledning til øget brug af vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser.

Fødevarerministeriet bemærker i sit høringssvar at det er positivt at der med forslaget søges fastlagt en fastlagt en nærmere ramme for interkalibreringsnetværket, og at interkalibreringen således formelt søges igangsat. Fødevarerministeriet finder at Danmark bør arbejde for at den ledsagende erklæring indarbejdes i forslagets betragtninger, og at Danmark ligeledes bør arbejde for at der i forbindelse med fastlæggelse af interkalibreringsniveau dels skal tages højde for medlemslandenes

vurdering af sandsynligheden for at overfladevandområder ikke kan opfylde miljømålene, dels bør indgå overvejelser om omfanget af anvendelse af vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser.

5. Nærhedsprincippet

Der er tale om implementering af et direktiv på fællesskabsplan og er således ikke relevant i forhold til nærhedsprincippet.

6. Forhandlingsituationen

De øvrige medlemslande forventes at støtte forslaget.

7. Dansk holdning

Forslaget etablerer formelt de organisatoriske rammer for interkalibreringen under vandrammedirektivet. Interkalibreringen er en nødvendig forudsætning for en ensartet bedømmelse af den økologiske tilstand i Fællesskabets vandområder og dermed for en fælles forståelse af vandrammedirektivets miljømål. Danmark har en generel interesse i at miljømålene tolkes ens i alle medlemslande.

Danmark har selvstændigt udpeget de danske lokaliteter til registeret over interkalibreringslokaliteter. Kommissionens indplacering af Danmark i de geografiske interkalibreringsgrupper er sket i overensstemmelse med vandrammedirektivets bestemmelser om økoregioner og i enighed med Miljøministeriet. Danmark har derfor ingen indvendinger desangående.

Som kommende medlemslande vil Bulgarien og Rumænien i fremtiden skulle efterleve vandrammedirektivets bestemmelser, og det er derfor hensigtsmæssigt at lokaliteter fra disse lande indgår i interkalibreringen. EFTA-landet Norge er ligeledes forpligtet til at efterleve direktivets bestemmelser, og det er derfor også hensigtsmæssigt at norske lokaliteter indgår i interkalibreringen. Danmark kan derfor tilslutte sig at de nævnte lande deltager i interkalibreringen.

Danmark kan tilslutte sig at medlemslandene både i forbindelse med og efter den forestående interkalibrering skal sende Kommissionen opdateringer af relevant data og information i takt med at videngrundlaget udbygges. Dette vil sikre det fagligt bedst mulige grundlag for interkalibreringen.

Danmark er dog enig i, som nævnt i den foreslåede erklæring fra Udvalget om Vandrammedirektivet, at interkalibreringen ikke vil kunne tilvejebringe en fælles forståelse af miljømålet god økologisk tilstand for alle biologiske parametre i alle kategorier af vandområder. Dermed vil interkalibreringen ikke fuldt ud leve op til bestemmelserne i vandrammedirektivet. Danmark er ligeledes enig i at der på et senere tidspunkt, altså efter 2006, kan vise sig behov for en justering af registeret over interkalibreringslokaliteter, herunder eventuelt også i forhold til de danske lokaliteter i registeret. Det er Danmarks opfattelse at en sådan justering vil forudsætte en konkret kommissionsbeslutning.

Danmark finder det derfor nyttigt at Udvalget om Vandrammedirektivet tilkendegiver at det på et tidspunkt kan blive nødvendigt at foretage ændringer i registeret over interkalibreringslokaliteter, og

Danmark kan på den baggrund tilslutte sig erklæringen.

Danmark er i den forbindelse opmærksom på at en revision af registeret over interkalibreringslokaliteter kan give anledning til usikkerhed om den fastlæggelse af grænser mellem kvalitetsklasserne og dermed den fælles forståelse af vandrammedirektivets miljømål som bliver resultatet af den første interkalibrering.